

Μάθημα ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΙΙ**Βασικές Αρχές και Έννοιες της Αρχιτεκτονικής***Υποχρεωτικό μάθημα Β01ΥΠ – 8 ώρες διδασκαλίας – 12 ECTS – Open eClass: 422388***Ακαδ. Έτος 2025-2026 – 2^ο Εξάμηνο**

Διδάσκοντες:

Ελένη Αμερικάνου, Καθηγήτρια Δ.Π.Θ. - συντονιστής μαθήματος

Πάνος Εξαρχόπουλος, Επίκ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.

Γιώργος Παπαγιαννόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.

Παρασκευή Αργυρακάκη, Συμβ. Διδ. με Απόκτ. Ακαδ. Εμπειρίας

ΘΕΜΑ 2: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΥΠΤΗ ΜΕ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Το θέμα αφορά στον σχεδιασμό ενός εργαστηρίου γλυπτικής με μικρό χώρο διαμονής, σε οικόπεδο στην πόλη της Ξάνθης.

Το δεύτερο αυτό συνθετικό θέμα έχει, πλέον, τον χαρακτήρα ενός πραγματικού αρχιτεκτονικού θέματος. Ζητείται, δηλαδή, ο σχεδιασμός ενός κτιρίου με συγκεκριμένη χρήση-λειτουργία σε ένα υπαρκτό, ζωντανό περιβάλλον (οικόπεδο, χαρακτήρας και συνθήκες άμεσου περιβάλλοντος, προσανατολισμός, θέα κ.λπ.). Το θέμα έχει ως στόχο να οδηγήσει σε μια, κατά το δυνατόν, ολοκληρωμένη αρχιτεκτονική προμελέτη και, ως εκ τούτου, απαιτεί την αξιοποίηση όλης της γνωσιολογικής ύλης που διδάχθηκε στον ετήσιο κύκλο του μαθήματος, αλλά και την ενεργοποίηση της προσωπικής εμπειρίας και της δημιουργικής φαντασίας.

Το οικόπεδο (ΑΒΓΔΑ) βρίσκεται στο νότιο τμήμα της πόλης, κοντά στο «Αθλητικό Κέντρο Φίλιππος Αμοιρίδης», στην περιοχή των καπναποθηκών, όπου συνυπάρχουν κατοικίες, κτίρια εκπαίδευσης, καταστήματα κ.λπ. Το οικόπεδο έχει σχήμα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο, είναι οριζόντιο και περιβάλλεται στις τρεις πλευρές του από δρόμους, ενώ το όριο (ΓΔ) εφάπτεται σε υπάρχοντα κτίσματα. Το εμβαδόν τού οικοπέδου είναι 276 μ². Το υπάρχον μικρό πρόσκτισμα και διάφορες άλλες μικροκατασκευές (στέγαστρο γκαράζ κ.λπ.) θεωρείται ότι θα κατεδαφιστούν. Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται στο συνημμένο τοπογραφικό διάγραμμα.

ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**1. Χώρος εργασίας, αποτελούμενος από:**

- Χώρο εργαστηρίου (ισόγειος με μεγάλο ύψος) 70 μ²
- Χώρο γραφείου με σχεδιαστήριο, βιβλιοθήκη και μικρό καθιστικό (μέσα στον χώρο του εργαστηρίου, στο ισόγειο ή σε πατάρι)..... 10 μ²
- Χώρο προετοιμασίας μοντέλου - βεστιάριο (στο ισόγειο του εργαστηρίου) 2 μ²
- Χώρο υγιεινής με ντουςιέρα (στο ισόγειο του εργαστηρίου και σε άμεση σχέση με τον χώρο προετοιμασίας μοντέλου) 2 μ²
- Χώρο φύλαξης / έκθεσης παλαιών έργων (μέσα ή έξω από τον χώρο του εργαστηρίου, σε κλειστό ή/και ημιυπαίθριο χώρο) 15 μ²

2. **Μικρός χώρος διαμονής**..... 25 μ²
Ενιαίος χώρος καθιστικού και ύπνου, με γωνιά κουζίνας και λουτρό (εντός ή εκτός του χώρου εργαστηρίου, στο ισόγειο ή στον όροφο, με δυνατότητα ανεξάρτητης εισόδου.
3. **Υπαίθριος χώρος εργασίας–αυλή** 40-50 μ²
Σε άμεση σχέση με τον ισόγειο χώρο εργαστηρίου.

Σημείωση: Τα παραπάνω εμβαδά είναι καθαρά, δηλαδή δεν περιλαμβάνουν τις επιφάνειες των απαραίτητων χώρων οριζόντιας και κατακόρυφης κυκλοφορίας (διάδρομοι, σκάλες κ.λπ.) και των εξωτερικών και εσωτερικών τοίχων.

Κατά τη συνθετική επεξεργασία του θέματος θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία:

- Στον συσχετισμό των κλειστών, ημιυπαίθριων και υπαίθριων χώρων (εργαστηρίου και χώρου διαμονής), τόσο μεταξύ τους όσο και με τα δεδομένα του άμεσου περιβάλλοντος του οικοπέδου (δρόμοι, όμορα κτίρια κ.λπ.), με την ταυτόχρονη αξιοποίηση του προσανατολισμού και της θέας.
- Στην ικανοποίηση των ιδιαίτερων λειτουργικών παραμέτρων, όπως αυτές αναπτύσσονται παρακάτω.
- Στην κατασκευαστική δομή και τη μορφολογική έκφραση του κτιρίου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

Δίνονται οι παρακάτω πληροφορίες –χρήσιμες για την επεξεργασία του θέματος– σχετικά με τις απαιτήσεις λειτουργίας ενός εργαστηρίου γλυπτικής:

- Το θέμα αφορά σε ένα σχετικά μικρό εργαστήριο γλυπτικής, για τη δημιουργία μικρού ή μεσαίου μεγέθους έργων. Τα βασικά υλικά που χρησιμοποιεί ο γλύπτης είναι μάρμαρο, πέτρα, ξύλο, μέταλλο, πηλός, γύψος κ.λπ.
- Η εργασία του γλύπτη γίνεται κατά ένα σημαντικό ποσοστό και σε υπαίθριο χώρο-αυλή. Ο χώρος αυτός προορίζεται αποκλειστικά για εργασία (δουλεύονται έργα, γίνονται καλούπια, υπάρχουν μπάζα κ.λπ.). Ως εκ τούτου, πρέπει να έχει άμεση σχέση και επικοινωνία με τον κλειστό ισόγειο χώρο του εργαστηρίου.
- Για την τροφοδοσία του εργαστηρίου με τα απαραίτητα υλικά, αλλά και για την έξοδο των έργων ή του άχρηστου υλικού, απαιτείται εύκολη προσπέλαση από τον δρόμο προς τον κλειστό ή τον υπαίθριο χώρο εργασίας ή και τους δύο. Για τον λόγο αυτό χρειάζονται μεγάλες πόρτες ή ρολλά.
- Το καθαρό ύψος του εργαστηρίου πρέπει να είναι τουλάχιστον **5.50 μ**. Συνήθως, υπάρχει και γερανογέφυρα στην οροφή για τη μετακίνηση βαρέως υλικού (π.χ. μεγάλοι όγκοι μάρμαρου ή πέτρας).
- Στην εσωτερική περίμετρο του εργαστηρίου και σε στάθμη ορόφου να προβλεφθεί διάδρομος μικρού πλάτους, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εποπτεία του έργου και από ψηλά.
- Ο φωτισμός του εργαστηρίου είναι φυσικός και τεχνητός. Ο φυσικός φωτισμός πρέπει να γίνεται, κατά κύριο λόγο, από ψηλά (φεγγίτες, παράθυρα, ανοίγματα στην οροφή), χωρίς να υπάρχει ιδιαίτερη απαίτηση για τον προσανατολισμό. Επισημαίνεται ότι η κυρίως εργασία γίνεται με φυσικό φωτισμό, ενώ εργασίες προετοιμασίας γίνονται το βράδυ με τεχνητό φωτισμό.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ

Μέγιστο Ποσοστό Κάλυψης: 60%

Αποστάσεις κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου:

- Απόσταση από τις οικοδομικές γραμμές (ΑΒ), (ΒΓ) και (ΑΔ): ελεύθερη (σε επαφή ή σε υποχώρηση).
- Απόσταση από το πίσω όριο (ΓΔ): $\geq 2,50$ μ. ή σε επαφή. Στην περίπτωση που το κτίριο εφάπτεται στο όριο δεν επιτρέπεται η ύπαρξη ανοιγμάτων στην όψη αυτή.

Μέγιστος αριθμός ορόφων: 2 (δηλ. ισόγειο και 1^{ος} όροφος).

Μέγιστο ύψος κτιρίου: 7.50 μ., μετρούμενο σε κάθε θέση των όψεων του κτιρίου από την οριστικά διαμορφωμένη στάθμη του εδάφους έως τη στάθμη της τελικής επάνω επιφάνειας του τελευταίου ορόφου (συμπεριλαμβανόμενης πιθανής στέγασης με στέγη).

Διαμόρφωση ακάλυπτων χώρων: επιτρέπεται η μερική εκσκαφή ή επίχωση του εδάφους, έτσι ώστε η οριστικά διαμορφωμένη στάθμη του εδάφους να μη βρίσκεται χαμηλότερα ή ψηλότερα από 1.00 μ. από τη φυσική του στάθμη.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΑ

- Κατόψεις όλων των επιπέδων: Ισογείου, Ορόφου, Δωμάτων ή/και Στεγών.
- Τομές: τουλάχιστον 2.
- Όψεις: όλες.
Τα παραπάνω σχέδια θα είναι σχεδιασμένα σε κλίμακα 1:100, γραμμικά, με μολύβι ή μελάνι και με σχεδιαστική διαφοροποίηση των υλικών.
- Σκίτσα, προοπτικά ή αξονομετρικά εξωτερικών ή εσωτερικών απόψεων.
Με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης.

ΜΑΚΕΤΕΣ

- Τελική μακέτα, σε κλίμακα 1:100 που θα περιλαμβάνει και το άμεσο περιβάλλον του οικοπέδου (δρόμοι, υπάρχοντα κτίρια κ.λπ.).
- Πρόχειρες μακέτες εργασίας από τα ενδιάμεσα στάδια επεξεργασίας του θέματος.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Σύντομο επεξηγηματικό κείμενο όσον αφορά στις βασικές συνθετικές αρχές και επιλογές της πρότασης, με αιτιολόγησή τους. Το κείμενο μπορεί να συμπληρώνεται με ενδεικτικά διαγράμματα.

Τα σχέδια και το κείμενο θα παραδοθούν κολλημένα σε αριθμημένες πινακίδες από χαρτόνι οντουλέ διαστάσεων 50X70 εκ. σε κατακόρυφη διάταξη. Σε κάθε πινακίδα και στην τελική μακέτα να αναγράφονται τα ονόματα της φοιτητικής ομάδας.

Η εργασία θα παραδοθεί κατά την Εξεταστική Περίοδο Ιουνίου, στην ημερομηνία που θα καθορισθεί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

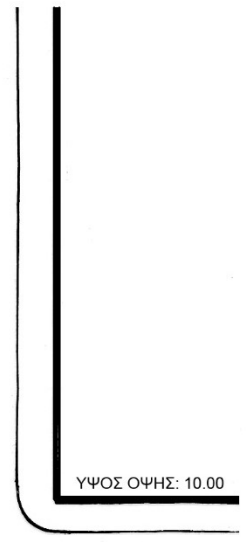
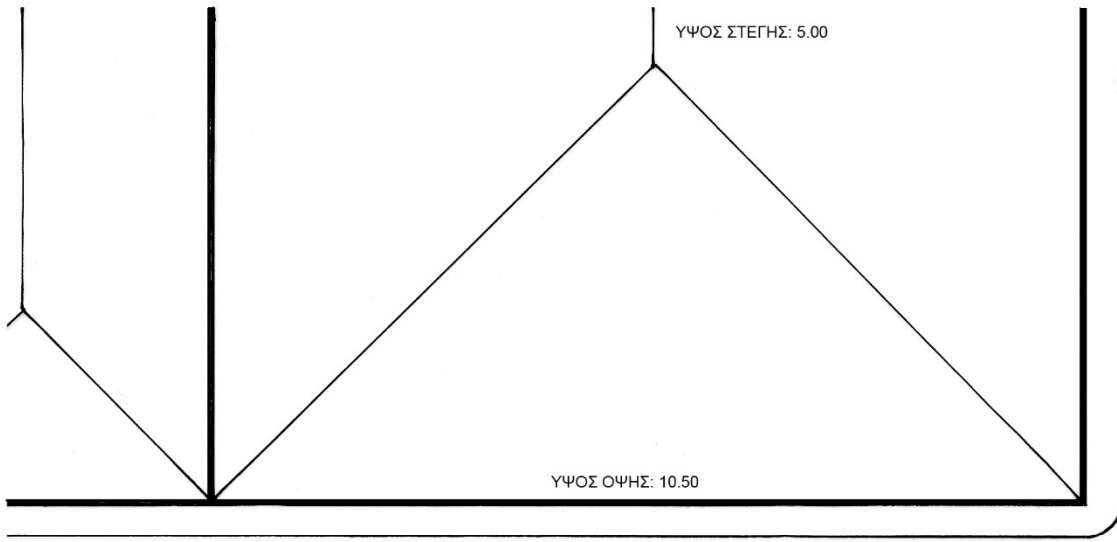
- Για την πραγματοποίηση του θέματος θα σχηματιστούν **διμελείς** φοιτητικές ομάδες.
- Ο εργαστηριακός χαρακτήρας του μαθήματος προϋποθέτει τη συστηματική παρουσία και εργασία όλων των φοιτητών στην αίθουσα διδασκαλίας.
- Κατά τις ώρες του μαθήματος οι φοιτητικές ομάδες θα εργάζονται στην αίθουσα διδασκαλίας. Θα πρέπει, λοιπόν, να έχουν μαζί τους όλα τα απαραίτητα εργαλεία και υλικά, για να σκισάρουν, να σχεδιάσουν γραμμικά και να κατασκευάσουν πρόχειρες μακέτες εργασίας (οπωσδήποτε ρολλό ριζόχαρτο πλάτους 30 εκ.).
- Επισημαίνεται ότι κάθε φοιτητική ομάδα θα πρέπει να πραγματοποιήσει διορθώσεις με τον υπεύθυνο διδάσκοντα σε **4 τουλάχιστον εβδομαδιαία μαθήματα**, ώστε το θέμα της να γίνει δεκτό και να αξιολογηθεί.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

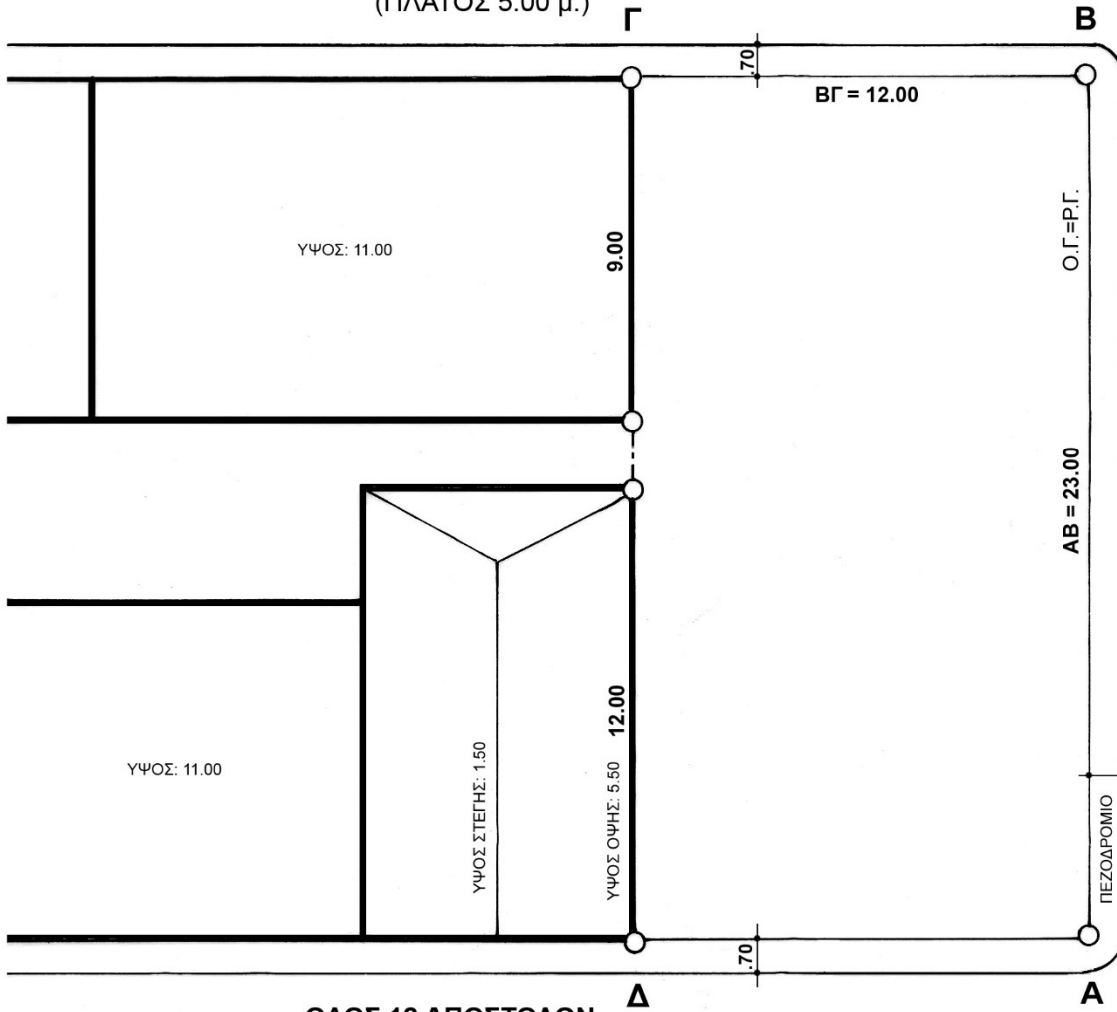

B

ΟΔΟΣ ΑΒΔΗΡΩΝ
(ΠΛΑΤΟΣ 5.00 μ.)

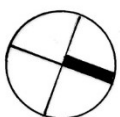

ΟΔΟΣ 12 ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
(ΠΛΑΤΟΣ 5.00 μ.)

ΠΑΡΟΔΟΣ ΑΒΔΗΡΩΝ
(ΠΛΑΤΟΣ 6.00 μ.)

ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

ΚΕΝΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:200